

Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej

**RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE
M. DĄBROWA GÓRNICZA
ZA I PÓŁROCZE 2013 ROKU**

**POWIATOWY RAPORT PÓŁROCZNY
I/P/2013**

Dąbrowa Górnicza, październik 2013

SPIS TREŚCI

	strona
Wstęp	4
I. Założenia ogólne do monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych...	5
II. Analiza i diagnoza	11
1. Bezrobocie i oferty pracy	11
2. Zawody deficytowe i nadwyżkowe	17
3. Podsumowanie i wnioski	23

Załączniki

Załącznik nr 1. T-I/P-1. Bezrobotni według zawodów w powiecie m. Dąbrowa Górnicza. Stan w końcu I półrocza 2013 roku.

Załącznik nr 2. T-I/P-10. Ranking zawodów* zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w I półroczu 2013 roku ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty.

Załącznik nr 3. T-I/P-11. Ranking zawodów* zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w I półroczu 2013 roku ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty.

Załącznik nr 4. T-I/P-1a. Struktura bezrobotnych według grup zawodowych w powiecie m. Dąbrowa Górnicza. Stan w końcu I półrocza 2013 roku.

Załącznik nr 5. T-I/P-2. Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w I półroczu 2013 roku.

Załącznik nr 6. T-I/P-2a. Struktura napływu bezrobotnych według grup zawodowych w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w I półroczu 2013 roku.

Załącznik nr 7. T-I/P-3. Oferty pracy według zawodów w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w I półroczu 2013 roku.

Załącznik nr 8. T-I/P-3a. Struktura ofert pracy według grup zawodowych w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w I półroczu 2013 roku.

Załącznik nr 9. T-I/P-4. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w I półroczu 2013 roku.

Załącznik nr 10. T-I/P-5. Ranking zawodów* deficytowych i nadwyżkowych w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w I półroczu 2013 roku.

Załącznik nr 11. T-I/P-6. Ranking zawodów* deficytowych i nadwyżkowych w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w I półroczu 2013 roku.

Załącznik nr 12. T-I/P-7. Ranking zawodów* generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w I półroczu 2013 roku.

Załącznik nr 13. T-I/P-8. Ranking zawodów* generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w I półroczu 2013 roku.

Załącznik nr 14. T-I/P-9. Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w I półroczu 2013 roku.

Załącznik nr 15. T-I/P-9a. Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w I półroczu 2013 roku.

WSTĘP

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w art. 8 ust. 1 mówi, iż do zadań samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy należy m.in.: opracowywanie analiz rynku pracy i badanie popytu na pracę, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych (pkt 3). Natomiast w art. 9 ust. 1 jest mowa o zadaniach samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy. Należy do nich m.in.: opracowywanie analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy na potrzeby powiatowej rady zatrudnienia oraz organów zatrudnienia (pkt 9).

Opierając się na powyższych zapisach ustawy oraz systemie statystyczno-sprawozdawczym z rynku pracy (sprawozdania: MPiPS-01, MPiPS-02, MPiPS-04, MPiPS-05 i MPiPS-06) wprowadzono „do praktyki działania powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy oraz szkół ponadgimnazjalnych jednolitej metody, służącej bieżącej koordynacji szkolenia bezrobotnych oraz kierunków kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy, o nazwie: „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych”¹.

Wdrożenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala w szczególności na:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnych, regionalnych i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniając większą efektywność organizowanych szkoleń,
- bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego (dotyczy władz oświatowych oraz dyrekcji szkół),
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych,

¹ „Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2003

- usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach pracy na rok przyszły oraz przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Niniejszy raport składa się z dwóch części. W części I omówione są ogólne założenia monitoringu oraz metodologia badań. **Część II - diagnostyczna**, obejmuje analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w I półroczu 2013 roku, opracowaną w oparciu o dane ze sprawozdania MPiPS-01.

I. ZAŁOŻENIA OGÓLNE DO MONITORINGU ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH²

Prezentowana w opracowaniu metoda wykorzystuje istniejące w tym zakresie dotychczasowe doświadczenia w kraju, w tym w szczególności:

- Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu,
- Międzygminnego Ośrodka Doradztwa i Orientacji Zawodowej Gliwic, Zabrze, Knuruwa i Pyskowic (eksperyment gliwicki),³
- projekt prof. M. Kabaja opublikowany w książce pt. „Strategie i programy przeciwdziałania bezrobociu” (Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 1997),
- Krajowego Urzędu Pracy w zakresie pilotażowego wdrożenia monitoringu zawodów w wybranych województwach,
- Międzyresortowego Zespołu do Prognozowania Popytu na Pracę, działającego przy Rządowym Centrum Studiów Strategicznych, w zakresie analizy dorobku metodologicznego oraz efektywności praktycznej monitoringu rynku pracy według zawodów, stosowanego w różnych ośrodkach w kraju⁴.

Jednocześnie przy opracowaniu zasad organizacji i funkcjonowania systemu monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych przyjęto założenie

² Rozdział ten został opracowany na podstawie „Zaleceń metodycznych do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych”, przesłanych wszystkim urzędem pracy przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w roku 2005

³A. Kasperek „Kształcenie a rynek pracy w Zabrzu w latach 1994-97. Analiza i monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych”, Międzygminny Ośrodek Doradztwa i Orientacji Zawodowej Gliwic, Zabrze, Knuruwa i Pyskowic, Gliwice 1999

⁴ Szerzej: B. Łukaszewicz *Analiza dorobku metodologicznego oraz efektywności praktycznej monitoringu rynku pracy według zawodów, stosowanego w różnych ośrodkach w kraju*; Studia i materiały Tom IX, Rządowe Centrum Studiów Strategicznych Warszawa 2002

o maksymalnym wykorzystaniu informacji zbieranych w ramach obowiązującej sprawozdawczości o rynku pracy.

Podstawowe definicje

- **monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych**, to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.
- **zawód deficytowy**, to zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.
- **zawód nadwyżkowy**, to zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.
- **zawód wykazujący równowagę (zrównoważony)**, to zawód, dla którego liczba ofert pracy równoważy liczbę osób poszukujących pracy.

Źródła informacji monitoringu

Podstawowymi źródłami informacji do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych są dane zgromadzone w powiatowych urzędach pracy, dotyczące osób bezrobotnych oraz zgłoszonych ofert pracy według zawodów i specjalności, a także zgłoszonych ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) oraz informacje oparte na badaniach sondażowych w zakładach pracy dotyczących obecnego stanu zatrudnienia oraz przewidywanych przyjęć i zwolnień pracowników według zawodów w ciągu najbliższego roku, jak również informacje oparte na badaniach sondażowych w szkołach ponadgimnazjalnych w zakresie przewidywanej liczby absolwentów według zawodów w danym roku szkolnym.

SZCZEGÓŁOWE ZALECENIA METODYCZNE DO OPRACOWANIA ROCZNEGO RAPORTU POWIATOWEGO (RAPORT – I/P)

Źródła informacji

Źródłem informacji do opracowania RAPORTU – I/P/2013 są:

- Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01 – „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności za I półrocze 2013 roku”.
- Załącznik 2 do sprawozdania MPiPS-01 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej. 01.01.2013 r. – 30.06.2013 r.”
- Analiza oparta jest na wygenerowanych na podstawie powyższych dokumentów tabelach.

Mierniki stosowane do monitoringu

1) Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w zawodzie k (\bar{N}_I^k)

$$\bar{N}_I^k = \bar{B}_I^k - \bar{O}_I^k \quad (1)$$

gdzie:

\bar{B}_I^k - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w danym roku,

\bar{O}_I^k - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w danym roku,

przy czym wielkości te są obliczane według wzorów:

$$\bar{B}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^6 B_i^k}{12} \quad (2)$$

$$\bar{O}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^6 O_i^k}{12} \quad (3)$$

gdzie:

B_i^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w i -tym miesiącu w zawodzie k

O_i^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w i -tym miesiącu w zawodzie k

2) Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów k ($W_{n,I}^k$)

$$W_{n,I}^k = \frac{\bar{O}_I^k}{\bar{B}_I^k} \quad \text{dla } \bar{O}_I^k \neq 0 \text{ i } \bar{B}_I^k \neq 0 \quad (4)$$

gdzie:

\bar{O}_I^k , \bar{B}_I^k są określone wzorami (2) i (3)

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,l}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W_{n,l}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),

$W_{n,l}^k > 1,1$ to zawody deficytowe

Ponadto:

- zawody, które pojawiły się w statystykach, dla których $\overline{O}_l^k = 0$ i $\overline{B}_l^k = 0$, zostały zakwalifikowane do zawodów wykazujących równowagę,
- w przypadku, jeżeli wskaźnik intensywności jest równy 0 lub MAX tzn. liczba bezrobotnych albo liczba ofert pracy jest równa 0, to dla określenia, czy zawód jest deficytowy lub nadwyżkowy bierze się pod uwagę średnią miesięczną nadwyżkę (deficyt) podaży siły roboczej (\overline{N}_l^k), tzn. dla:
 - $\overline{N}_l^k > 1$, zawód jest nadwyżkowy,
 - $\overline{N}_l^k < -1$, zawód jest deficytowy,
 - $-1 \leq \overline{N}_l^k \leq 1$, zawód jest zrównoważony

3) **Wskaźnik szansy uzyskania oferty w zawodzie k** ($W_{s,l}^k$)

$$W_{s,l}^k = \frac{\overline{PO}_l^k}{\overline{PB}_l^k} \quad (5)$$

gdzie:

\overline{PO}_l^k - średnia miesięczna liczba ofert pracy w zawodzie k w roku, będąca w dyspozycji powiatowego urzędu pracy, obliczana według wzoru:

$$\overline{PO}_l^k = \frac{PO_{t-1}^k + O_l^k}{12} \quad (6)$$

przy czym

PO_{t-1}^k - liczba ofert pracy w zawodzie k, będąca do dyspozycji powiatowego urzędu pracy w końcu poprzedniego roku (t-1)

O_l^k - liczba ofert pracy w zawodzie k, zgłoszona do powiatowego urzędu pracy w danym roku

oraz

\overline{PB}_l^k - średni miesięczny poziom rejestrowanego bezrobocia w zawodzie k w roku obliczany metodą uproszczoną według wzoru:

$$\overline{PB}_l^k = \frac{PB_{t-1}^k + PB_l^k}{2} \quad (7)$$

przy czym:

PB_{t-1}^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w końcu poprzedniego roku

PB_t^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w końcu danego roku.

4) **Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie k** ($W_{d,t}^k$)

$$W_{d,t}^k = \frac{B_{d,t}^k}{B_t^k} \cdot 100\% \quad (8)$$

gdzie:

$B_{d,t}^k$ - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, według stanu na koniec danego roku,

B_t^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k według stanu na koniec danego roku.

5) **Prognozowany wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów k** ($D_{n,t+1}^k$)

$$D_{n,t+1}^k = \frac{Z_{t+1}}{P_{t+1}} \quad (9)$$

gdzie:

Z_{t+1} - przewidywane przyjęcia do pracy w powiecie w roku t+1

P_{t+1} - przewidywana podaż zasobów pracy w powiecie w roku t+1

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$D_{n,t+1}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq D_{n,t+1}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),

$D_{n,t+1}^k > 1,1$ to zawody deficytowe

Przyjęto następujące założenia dotyczące podziału zawodów według wykształcenia:

- wykształcenie wyższe - grupy wielkie 1 i 2,
- wykształcenie średnie - grupy wielkie 3, 4 i 5,
- wykształcenie zasadnicze zawodowe - grupy wielkie 6,7,8 i 9

Przyjęto również, że określenie „absolwent” odnosi się do osób, które ukończyły naukę, nie później niż 12 miesięcy temu.

II. ANALIZA I DIAGNOZA

1. BEZROBOCIE I OFERTY PRACY

W Dąbrowie Górniczej na koniec I półrocza 2013 roku liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy wynosiła 7196 (wzrost o 30 osób w porównaniu z końcem 2012 roku), z czego 52,04% stanowiły kobiety (spadek o 0,25% w porównaniu z końcem 2012 roku). W porównaniu z końcem 2012 roku wzrósł odsetek osób długotrwale bezrobotnych (pozostających w rejestrze urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat). Stanowiły one 46,14% ogółu bezrobotnych (na koniec 2012 roku było to 43,27% ogółu bezrobotnych). 55,51% osób tej grupy to kobiety.

Tabela 1. Struktura bezrobocia w Dąbrowie Górniczej na koniec I półrocza 2013 roku

	ogółem	w tym				
		kobiety	absolwenci		Długotrwale bezrobotni	
			razem	kobiety	razem	kobiety
liczba bezrobotnych	7196	3745	184	126	3320	1843
odsetek w stosunku do ogółu bezrobotnych	100%	52,04%	2,56%	1,75%	46,14%	25,61%
odsetek kobiet w stosunku do danej grupy bezrobotnych	100%	52,04%	100%	68,48%	100%	55,51%

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Tabela 2. Ranking i struktura zawodów według liczby bezrobotnych w Dąbrowie Górniczej na koniec I półrocza 2013 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni absolwenci-razem	Bezrobotni absolwenci-kobiety	Bezrobotni powyżej 12 miesięcy-razem	Bezrobotni powyżej 12 miesięcy-kobiety
1	000000	Bez zawodu	1577	849	90	56	224	134
2	522301	Sprzedawca*	487	447	6	5	150	139
3	722204	Ślusarz*	244	3	3	0	82	1
4	311504	Technik mechanik*	151	20	0	0	33	2
5	331403	Technik ekonomista*	145	132	4	4	41	38
6	711202	Murarz*	116	0	0	0	49	0
7	931301	Robotnik budowlany	112	1	0	0	40	1
8	512001	Kucharz*	107	84	2	2	28	27
9	432103	Magazynier	97	32	1	0	21	8

10	911207	Sprzątaczką biurową	96	96	2	2	37	37
11	753105	Krawiec*	87	86	0	0	33	32
12	515303	Robotnik gospodarczy	84	30	0	0	30	15
13	411004	Technik prac biurowych*	82	74	1	1	21	20
14	751201	Cukiernik*	63	47	0	0	22	19
15	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	61	35	0	0	32	15
16	741207	Elektromonter (elektryk) zakładowy	59	3	0	0	15	2
17	723103	Mechanik pojazdów samochodowych*	58	1	0	0	12	1
18	514101	Fryzjer*	56	56	1	1	10	10
19	723105	Mechanik samochodów osobowych	55	0	0	0	18	0
20	311590	Pozostali technicy mechanicy	54	28	0	0	15	5
21	722314	Tokarz w metalu	54	11	0	0	17	4
22	723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	52	3	0	0	18	1
23	311303	Technik elektryk*	49	4	0	0	6	0
24	713102	Malarz budowlany	49	3	0	0	22	1
25	311204	Technik budownictwa*	48	13	0	0	17	4
26	811101	Górnik eksploatacji podziemnej*	46	0	0	0	14	0
27	263102	Ekonomista	45	34	1	0	12	8
28	334306	Technik administracji*	44	43	0	0	6	6
29	522305	Technik handlowiec*	44	38	1	1	12	12
30	331301	Księgowy	43	42	0	0	15	15
Razem 30 zawodów° (%)			59,27%	59,15%	60,87%	57,14%	56,35%	56,78%

° procenty w odniesieniu do danej grupy bezrobotnych

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych stanowią osoby bez zawodu (21,91%), które nie legitymują się praktycznie żadnymi kwalifikacjami. Znaczny odsetek (6,77%) stanowią osoby z zawodem „Sprzedawcy* - 522301”.

Trzydzieści zawodów o największej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych (w tym grupa bezrobotnych z kategorii: „bez zawodu”) generuje 59,27% zarejestrowanych bezrobotnych. Równocześnie z grupy tych 30 zawodów, ponad 56% osób bezrobotnych zarejestrowanych jest powyżej 12 miesięcy. Ten wysoki wskaźnik potwierdza również grupa kobiet z tej kategorii, która stanowi blisko 57% ogółu zarejestrowanych kobiet powyżej 12 miesięcy.

Tabela 3. Struktura bezrobotnych absolwentów w Dąbrowie Górniczej uszeregowana malejąco wg ich liczby na koniec I półrocza 2013 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych	Liczba bezrobotnych absolwentów	Odsetek absolwentów w stosunku do ogółu zarejestrowanych absolwentów
1	0	Bez zawodu	1577	90	48,91%
2	522301	Sprzedawca*	487	6	3,26%
3	331403	Technik ekonomista*	145	4	2,17%
4	251902	Specjalista zastosowań informatyki	8	3	1,63%
5	722204	Ślusarz*	244	3	1,63%
6	214106	Logistyk	5	2	1,09%
7	228203	Specjalista bezpieczeństwa i higieny pracy	3	2	1,09%
8	234201	Nauczyciel przedszkola	9	2	1,09%
9	235107	Pedagog	41	2	1,09%
10	241103	Specjalista do spraw rachunkowości	6	2	1,09%
11	242108	Specjalista do spraw logistyki	7	2	1,09%
12	242222	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	24	2	1,09%
13	242224	Specjalista do spraw stosunków międzynarodowych	2	2	1,09%
14	264302	Filolog - filologia obcojęzyczna	17	2	1,09%
15	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	28	2	1,09%
16	432102	Inwentaryzator	10	2	1,09%
17	512001	Kucharz*	107	2	1,09%
18	513101	Kelner*	38	2	1,09%
19	523002	Kasjer handlowy	40	2	1,09%
20	911207	Sprzątaczką biurowa	96	2	1,09%
Razem dla 20 zawodów					73,91%

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

2,56% ogólnej liczby bezrobotnych stanowili absolwenci (osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki). Absolwenci zarejestrowani są w 68 zawodach, ale tylko 20 z nich generuje blisko 74% bezrobotnych w grupie. Uwidacznia się tutaj znacząca przewaga grupy absolwentów bez zawodu, czyli głównie absolwentów liceów ogólnokształcących lub profilowanych.

Tabela 4. Ranking zawodów^o według wskaźnika długotrwałego bezrobocia w Dąbrowie Górniczej na koniec I półrocza 2013 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych		Odsetek bezrobotnych długotrwanie w stosunku do ogółu zarejestrowanych bezrobotnych powyżej 12 miesięcy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
		ogółem	powyżej 12 miesięcy		
911206	Salowa	13	8	0,004285	61,54%
741101	Elektromonter instalacji elektrycznych	17	9	0,004821	52,94%
932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	61	32	0,01714	52,46%
524990	Pozostali pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	30	15	0,008034	50,00%
741212	Elektromonter maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego	12	6	0,003214	50,00%
931207	Robotnik torowy	10	5	0,002678	50,00%
713102	Malarz budowlany	49	22	0,011784	44,90%
723306	Mechanik maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego	18	8	0,004285	44,44%
962902	Dozorca	37	16	0,00857	43,24%
711202	Murarz*	116	49	0,026245	42,24%
821204	Monter maszyn elektrycznych	24	10	0,005356	41,67%
432102	Inwentaryzator	10	4	0,002142	40,00%
343204	Plastyk*	18	7	0,003749	38,89%
712601	Hydraulik	18	7	0,003749	38,89%
911207	Sprzątaczką biurowa	96	37	0,019818	38,54%
711503	Stolarz budowlany	13	5	0,002678	38,46%
933304	Robotnik magazynowy	13	5	0,002678	38,46%
753105	Krawiec*	87	33	0,017675	37,93%
941201	Pomoc kuchenna	24	9	0,004821	37,50%
711502	Cieśla szalunkowy	33	12	0,006427	36,36%
515303	Robotnik gospodarczy	84	30	0,016069	35,71%
722301	Frezer	14	5	0,002678	35,71%
931301	Robotnik budowlany	112	40	0,021425	35,71%
311204	Technik budownictwa*	48	17	0,009106	35,42%
751201	Cukiernik*	63	22	0,011784	34,92%
.....					
000000	Bez zawodu	1577	224	0,119979	14,20%
.....					
611303	Ogrodnik*	10	1	0,000536	10,00%
752208	Stolarz meblowy	10	1	0,000536	10,00%
711404	Zbrojarz	14	1	0,000536	7,14%
263204	Socjolog	15	1	0,000536	6,67%

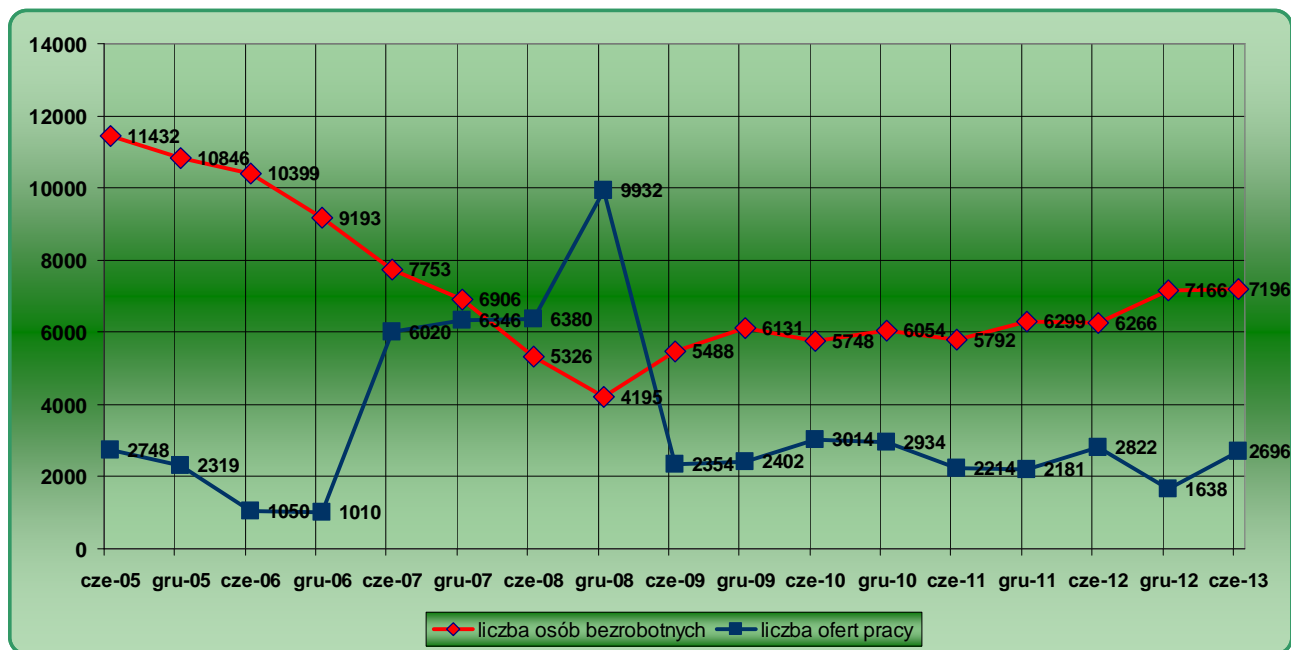
^o w rankingu umieszczono zawody, w których zarejestrowano co najmniej 10 osób bezrobotnych

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Spośród 838 zawodów zidentyfikowanych na rynku pracy w Dąbrowie Górniczej na koniec I półrocza 2013 roku, dla 85 wskaźnik długotrwałego

bezrobocia wyniósł 100%. Ale aż 89,41% z nich to zawody, w których zarejestrowana była tylko 1 osoba bezrobotna. W przypadku 8,24% zawodów zarejestrowane były 2 osoby bezrobotne. W 2 zawodach co stanowi 2,35% zarejestrowane były 3 osoby bezrobotne.

Wykres 1. Liczba osób bezrobotnych i ofert pracy w okresie czerwiec 2005 – czerwiec 2013

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

W porównaniu do końca 2012 roku, na koniec I półrocza 2013 roku nastąpił nieznaczny wzrost liczby osób bezrobotnych. W zestawieniu z końcem II półrocza 2012 roku znacząco zwiększyła się liczba zgłoszonych miejsc pracy. Ogółem w I półroczu 2013 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Dąbrowie Górniczej zarejestrowano 2696 wolnych miejsc zatrudnienia i aktywizacji zawodowej (wzrost o 1058 w porównaniu do II półrocza 2012 roku). Największe zapotrzebowanie w I półroczu 2013 roku dotyczyło zawodu „Magazynier – 432103” (6,6% wszystkich zgłoszonych ofert). Poszukiwany był również „Pakowacz - 932101” (6,12% wszystkich zgłoszeń) i „Monter maszyn elektrycznych – 821204” (5,56% wszystkich zgłoszonych ofert).

Tabela 5. Ranking i struktura zawodów według liczby ofert pracy w Dąbrowie Górniczej na koniec I półrocza 2013 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba ofert	Odsetek ofert w stosunku do ogółu ofert
1	432103	Magazynier	178	6,60%
2	932101	Pakowacz	165	6,12%
3	821204	Monter maszyn elektrycznych	150	5,56%
4	411004	Technik prac biurowych*	137	5,08%
5	911207	Sprzątaczką biurowa	104	3,86%
6	515303	Robotnik gospodarczy	89	3,30%
7	931301	Robotnik budowlany	82	3,04%
8	834401	Kierowca operator wózków jezdniowych	81	3,00%
9	522301	Sprzedawca*	74	2,74%
10	722308	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	68	2,52%
11	524404	Telemarketer	58	2,15%
12	332203	Przedstawiciel handlowy	57	2,11%
13	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	46	1,71%
14	932990	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	45	1,67%
15	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	42	1,56%
16	933304	Robotnik magazynowy	38	1,41%
17	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	37	1,37%
18	524902	Doradca klienta	35	1,30%
19	741103	Elektryk*	34	1,26%
20	911290	Pozostałe pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne	31	1,15%
21	713290	Pozostali lakiernicy	30	1,11%
22	522304	Sprzedawca w branży spożywczej	27	1,00%
23	514101	Fryzjer*	25	0,93%
24	523002	Kasjer handlowy	25	0,93%
25	833202	Kierowca ciągnika siodłowego	25	0,93%
26	522302	Sprzedawca w branży mięsnej	22	0,82%
27	721290	Pozostali spawacze i pokrewni	22	0,82%
28	831104	Maszynista pojazdu trakcyjnego	20	0,74%
29	712904	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie*	19	0,70%
30	941201	Pomoc kuchenna	19	0,70%
Razem dla 30 zawodów				66,21%

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Analiza struktury bezrobotnych i ofert pracy według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) wskazuje, iż największa liczba bezrobotnych z ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w I półroczu 2013 roku była ostatnio zatrudniona w zakładach pracy należących do sekcji: „Działalność nie

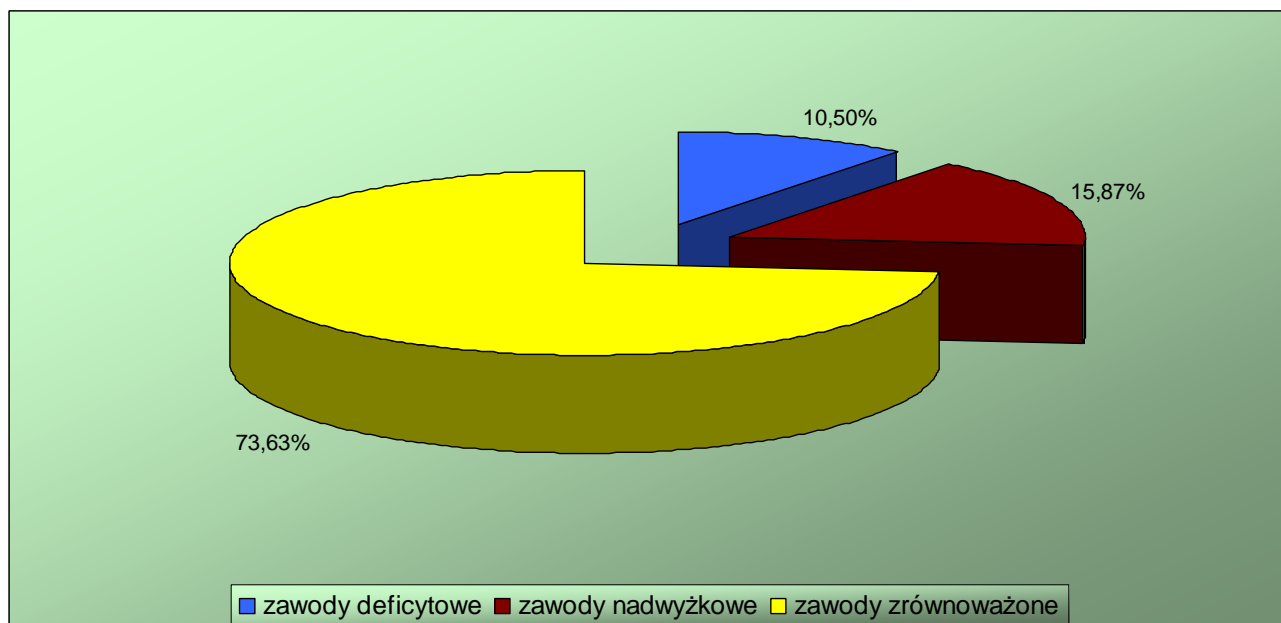
zidentyfikowana” – 44,48%, „Przetwórstwo przemysłowe” – 10,48% oraz „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” – 10,34%. Najwięcej ofert pracy w I półroczu 2013 roku zgłoszono z zakładów pracy należących do sekcji „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” – 31,23%, „Przetwórstwo przemysłowe” – 17,47%, „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” – 10,83%.

2. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE

Analizując dane dotyczące bezrobotnych oraz ofert pracy zarejestrowanych w dąbrowskim Urzędzie Pracy w I półroczu 2013 roku, zidentyfikowano 309 elementarnych grup zawodowych oraz 838 zawodów/specjalności. W 84,37% (707) zawodów wystąpiły rejestracje bezrobotnych, natomiast w 35,56% (298) zarejestrowano oferty pracy.

Spośród zidentyfikowanych zawodów wyodrębniono zawody deficytowe i nadwyżkowe oraz wykazujące równowagę. Zawody wykazujące równowagę, nie wpływające na zmiany na rynku pracy stanowią 73,63% ogólnej liczby zawodów. W 71,96% tych zawodów odnotowano w badanym okresie pojedyncze rejestracje bezrobotnych przy całkowitym braku ofert albo odwrotnie, pojedyncze rejestracje ofert pracy przy całkowitym braku zarejestrowanych bezrobotnych. 15,87% wszystkich zawodów stanowiły zawody nadwyżkowe. Zawody deficytowe stanowiły 10,5% wszystkich zawodów.

Wykres 2. Struktura zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Dąbrowie Górnicej na koniec I półrocza 2013 roku

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górnicej

Tabela 6. Struktura zawodów – w tym deficytowych i nadwyżkowych – według poziomu wykształcenia w Dąbrowie Górnicej na koniec I półrocza 2013 roku (w odniesieniu do wszystkich zawodów)

poziom wykształcenia	zawody		
	ogółem	deficytowe	nadwyżkowe
wyższe	25,18%	0,84%	3,22%
średnie	30,19%	3,34%	5,73%
zasadnicze zawodowe	44,39%	6,32%	6,8%
bez zawodu	0,12%	0%	0,12%
żołnierz szeregowy	0,12%	-	-
razem zawodów	100%	10,5%	15,87%
	838	88	133

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górnicej

60,23% zawodów deficytowych, czyli poszukiwanych na rynku pracy, to zawody na poziomie wykształcenia zasadniczego zawodowego. Wśród zawodów nadwyżkowych największy odsetek stanowią również zawody na poziomie wykształcenia zawodowego – 42,86%.

Tabela 7. Struktura zawodów deficytowych i nadwyżkowych według poziomu wykształcenia w Dąbrowie Górniczej na koniec I półrocza 2013 roku (w odniesieniu do zawodów deficytowych i nadwyżkowych)

poziom wykształcenia	zawody		
	ogółem	deficytowe	nadwyżkowe
wyższe	25,18%	7,95%	20,3%
średnie	30,19%	31,82%	36,09%
zasadnicze zawodowe	44,39%	60,23%	42,86%
bez zawodu	0,12%	0%	0,75%
Żołnierz szeregowy	0,12%	-	-
razem zawodów	100%	100%	100%
	838	88	133

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Spośród 60 najbardziej nadwyżkowych zawodów, 29, to zawody na poziomie wykształcenia wyższego i średniego.

Tabela 8. Ranking zawodów nadwyżkowych w Dąbrowie Górniczej na koniec I półrocza 2013 roku (według wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu równego zero)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka podaży siły roboczej	
000000	Bez zawodu	0	226	226	0
331403	Technik ekonomista*	0	14,3333	14,3333	0
741207	Elektromonter (elektryk) zakładowy	0	7,5	7,5	0
235107	Pedagog	0	4,6667	4,6667	0
611306	Ogrodnik terenów zieleni	0	4	4	0
753303	Szwaczka	0	3,5	3,5	0
932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0	3,5	3,5	0
741202	Elektromechanik elektrycznych przyrządów pomiarowych	0	3,3333	3,3333	0
811101	Górnik eksploatacji podziemnej*	0	3,3333	3,3333	0
242222	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0	3	3	0
325511	Technik ochrony środowiska*	0	2,5	2,5	0
314205	Technik ogrodnik*	0	2,1667	2,1667	0
343204	Plastyk*	0	2,1667	2,1667	0

263204	Socjolog	0	2	2	0
264302	Filolog - filologia obcojęzyczna	0	2	2	0
711404	Zbrojarz	0	2	2	0
731102	Mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych*	0	1,8333	1,8333	0
742110	Monter elektronik - układy elektroniczne automatyki przemysłowej	0	1,8333	1,8333	0
834311	Operator suwnic (suwnicowy)	0	1,8333	1,8333	0
721208	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	0	1,6667	1,6667	0
214102	Inżynier organizacji i planowania produkcji	0	1,5	1,5	0
243107	Specjalista do spraw reklamy	0	1,3333	1,3333	0
263304	Politolog	0	1,3333	1,3333	0
422402	Technik hotelarstwa*	0	1,3333	1,3333	0
432102	Inwentaryzator	0	1,3333	1,3333	0
713101	Malarz - tapeciarsz*	0	1,3333	1,3333	0
251902	Specjalista zastosowań informatyki	0	1,1667	1,1667	0
711503	Stolarz budowlany	0	1,1667	1,1667	0
722309	Operator obrabiarek zespołowych	0	1,1667	1,1667	0
723306	Mechanik maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego	0	1,1667	1,1667	0

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Tabela 9. Ranking zawodów nadwyżkowych w Dąbrowie Górniczej na koniec I półrocza 2013 roku (według wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu różnego od zera)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka podaży siły roboczej	
311408	Technik elektronik*	0,1667	5,6667	5,5	0,0294
311204	Technik budownictwa*	0,1667	5,1667	5	0,0323
311504	Technik mechanik*	0,6667	19,8333	19,1667	0,0336
263102	Ekonomista	0,1667	4	3,8333	0,0417
723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,1667	3,6667	3,5	0,0455
713102	Malarz budowlany	0,1667	3,5	3,3333	0,0476
751201	Cukiernik*	0,5	7,1667	6,6667	0,0698
753105	Krawiec*	0,5	6,3333	5,8333	0,0789
712601	Hydraulik	0,1667	1,8333	1,6667	0,0909
722301	Frezer	0,1667	1,6667	1,5	0,1
723303	Mechanik maszyn i urządzeń budowlanych i melioracyjnych	0,1667	1,6667	1,5	0,1
752205	Stolarz*	0,1667	1,6667	1,5	0,1
723105	Mechanik samochodów osobowych	0,5	4,8333	4,3333	0,1034
722204	Ślusarz*	2,6667	23	20,3333	0,1159
311303	Technik elektryk*	0,8333	7,1667	6,3333	0,1163
711502	Cieśla szalunkowy	0,5	4,1667	3,6667	0,12
211403	Geolog	0,1667	1,3333	1,1667	0,125
241103	Specjalista do spraw rachunkowości	0,1667	1,3333	1,1667	0,125

242217	Specjalista administracji publicznej	0,1667	1,3333	1,1667	0,125
421101	Asystent usług pocztowych	0,1667	1,3333	1,1667	0,125
713203	Lakiernik samochodowy	0,1667	1,3333	1,1667	0,125
513101	Kelner*	0,5	3,8333	3,3333	0,1304
351203	Technik informatyk*	0,5	3,6667	3,1667	0,1364
833101	Kierowca autobusu	0,1667	1,1667	1	0,1429
222101	Pielęgniarka	0,3333	2	1,6667	0,1667
223101	Położna	0,1667	1	0,8333	0,1667
321301	Technik farmaceutyczny*	0,1667	1	0,8333	0,1667
611303	Ogrodnik*	0,1667	1	0,8333	0,1667
814208	Operator wtryskarki	0,3333	1,8333	1,5	0,1818
214404	Inżynier mechanik - maszyny i urządzenia przemysłowe	0,1667	0,8333	0,6667	0,2

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

W porównaniu z końcem roku 2012, wśród zawodów deficytowych o wysokim wskaźniku intensywności deficytu zawodu oraz znaczącym deficycie podaży siły roboczej znajdowały się następujące zawody: Sortowacz surowców wtórnych (961201), Spawacz metodą MAG (721204), Opiekun w domu pomocy społecznej* (341203), Sprzedawca w branży spożywczej (522304), Kierowca ciągnika siodłowego (833202), Sprzedawca w branży mięsnej (522302).

Tabela 10. Ranking zawodów deficytowych w Dąbrowie Górniczej na koniec I półrocza 2013 roku (przy zarejestrowanych bezrobotnych)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej	
961201	Sortowacz surowców wtórnych	3	0,1667	-2,8333	18
721204	Spawacz metodą MAG	2,8333	0,1667	-2,6667	17
341203	Opiekun w domu pomocy społecznej*	2	0,1667	-1,8333	12
712401	Monter izolacji budowlanych*	2	0,1667	-1,8333	12
821204	Monter maszyn elektrycznych	25	2,1667	-22,8333	11,5385
722308	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	11,3333	1	-10,3333	11,3333
721205	Spawacz metodą MIG	1,6667	0,1667	-1,5	10
821103	Monter kotłów i armatury kotłowej	1,6667	0,1667	-1,5	10
932101	Pakowacz	27,5	2,8333	-24,6667	9,7059
712612	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	1,5	0,1667	-1,3333	9
834401	Kierowca operator wózków jezdniowych	13,5	1,5	-12	9
741103	Elektryk*	5,6667	0,6667	-5	8,5

333105	Spedytor	1,1667	0,1667	-1	7
933304	Robotnik magazynowy	6,3333	1	-5,3333	6,3333
341202	Opiekun osoby starszej*	1	0,1667	-0,8333	6
515301	Gospodarz domu	1	0,1667	-0,8333	6
815702	Pracownik pralni chemicznej	1	0,1667	-0,8333	6
912202	Operator myjni	1	0,1667	-0,8333	6
932901	Konserwator części	3	0,5	-2,5	6
524404	Telemarketer	9,6667	1,8333	-7,8333	5,2727
242307	Specjalista do spraw kadr	1,6667	0,3333	-1,3333	5
343203	Florysta*	0,8333	0,1667	-0,6667	5
711501	Cieśla*	0,8333	0,1667	-0,6667	5
722303	Operator maszyn do obróbki skrawaniem	0,8333	0,1667	-0,6667	5
812109	Operator pieców do obróbki cieplnej	0,8333	0,1667	-0,6667	5
921401	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	2,1667	0,5	-1,6667	4,3333
413201	Operator wprowadzania danych	0,6667	0,1667	-0,5	4
712303	Tynkarz	0,6667	0,1667	-0,5	4
712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	0,6667	0,1667	-0,5	4
816017	Operator urządzeń do produkcji wyrobów cukierniczych	0,6667	0,1667	-0,5	4

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Tabela 11. Ranking zawodów deficytowych w Dąbrowie Górniczej na koniec I półrocza 2013 roku (przy braku zarejestrowanych bezrobotnych)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej	
522304	Sprzedawca w branży spożywczej	4,5	0	-4,5	MAX
833202	Kierowca ciągnika siodłowego	4,1667	0	-4,1667	MAX
522302	Sprzedawca w branży mięsnej	3,6667	0	-3,6667	MAX
831104	Maszynista pojazdu trakcyjnego	3,3333	0	-3,3333	MAX
712301	Monter ociepleń budynków	2,5	0	-2,5	MAX
821113	Monter układów hydraulicznych i pneumatycznych	1,8333	0	-1,8333	MAX
441203	Listonosz	1,6667	0	-1,6667	MAX
722313	Tokarz / frezer obrabiarek sterowanych numerycznie	1,1667	0	-1,1667	MAX

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

3. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

- Na koniec I półrocza 2013 roku liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP wynosiła 7196 (wzrost o 30 osób w porównaniu z końcem 2012 roku), z czego niewiele ponad 52% stanowiły kobiety (spadek o 0,25% w porównaniu z końcem 2012 roku),
- Największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych – podobnie jak w końcu 2012 roku - stanowiły osoby bez zawodu (21,91%),
- W I półroczu 2013 roku zarejestrowano 2696 wolnych miejsc zatrudnienia i aktywizacji zawodowej,
- Największe zapotrzebowanie w I półroczu 2013 roku dotyczyło zawodu „Magazynier – 432103” (6,6% wszystkich zgłoszonych ofert). Poszukiwany był również „Pakowacz - 932101” (6,12% wszystkich zgłoszeń) i „Monter maszyn elektrycznych – 821204” (5,56% wszystkich zgłoszonych ofert),
- 2,56% ogólnej liczby bezrobotnych stanowili absolwenci (osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki),
- Największą grupą absolwentów (osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki) były osoby bez zawodu (prawie 49%),
- Spośród 838 zawodów zidentyfikowanych na rynku pracy w Dąbrowie Górniczej na koniec I półrocza 2013 roku, dla 85 wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 100%,
- Na podstawie wygenerowanych danych zidentyfikowano 309 elementarnych grup zawodowych oraz 838 zawodów/specjalności,
- W przypadku 707 zawodów wystąpiły rejestracje bezrobotnych, natomiast tylko w 298 zawodach zarejestrowano oferty pracy,
- Zawody deficytowe stanowiły 10,5% wszystkich zawodów,
- Najbardziej deficytowymi zawodami są: Sortowacz surowców wtórnych (961201), Spawacz metodą MAG (721204), Opiekun w domu pomocy społecznej* (341203), Sprzedawca w branży spożywczej (522304), Kierowca ciągnika siodłowego (833202), Sprzedawca w branży mięsnej (522302),
- 60,23% zawodów deficytowych czyli poszukiwanych na rynku pracy, to zawody na poziomie wykształcenia zasadniczego zawodowego,
- Zawody nadwyżkowe stanowiły 15,87% ogólnej liczby zawodów. Wśród nich największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych były osoby bez zawodu. Oprócz tego do zbioru najbardziej nadwyżkowych zawodów należy zaliczyć:

technika elektronika (311408), technika budownictwa (311204), technika mechanika (311504), technika ekonomistę (331403), elektromontera (elektryka) zakładowego (741207),

- Zawody wykazujące równowagę nie wpływające na zmiany na rynku pracy stanowiły 73,63% wszystkich zawodów. W 71,96% tych zawodów odnotowano w badanym okresie pojedyncze rejestracje bezrobotnych przy całkowitym braku ofert albo odwrotnie, pojedyncze rejestracje ofert pracy przy całkowitym braku zarejestrowanych bezrobotnych.